

ΑΘΗΝΑΙΣ, ἀκρόασις.

Ἀκούεις μουσικὴν, Σκόπα; δὲν ἀναγνωρίζω τὰ μέλη τῶν ἱερέων τῆς Ἀρτέμιδος.

ΡΟΔΙΑ, προερχομένη ἐκ τοῦ ἱερέως.

Θεορία νεκνίδων προχωρεῖ καὶ διευθύνεται πρὸς τὴν οἰκίαν ταύτην. Ψάλλει τὸν ὕμνον τῆς Ἀμαθοῦντος. Ἡ Ἀρτεμις θὰ ἦναι μηχανικὴ ὡς γείτων ἀκούουσιν ἐρωτικούς διαλόγους ἐμπροσθεν τῆς θύρας τῆς.

ΣΚΟΠΑΣ, αὐστηρῶς.

Νέκ κόρη, πρόσθε μὴ κακολογῆς τὰς μεγάλαις θεότητας.

ΡΟΔΙΑ

Διατί αὕτη ἡ μεγάλη θεότης ἦλθε καὶ κατόκησεν ἐμπροσθέν μας!

ΣΚΟΠΑΣ.

Μακαρίζου ἐξ ἐναντίας διότι ἔχεις ἐνώπιόν σου τὸν ναὸν τοῦτον, τὸ ἑβδόμον τοῦ κόσμου θαῦμα.

ΡΟΔΙΑ.

Προτιμῶ τὸν κολοσσὸν τῆς Ρόδου.

ΣΚΟΠΑΣ.

Δούλη, σιώπα!

ΡΟΔΙΑ

Εἰς τοῦτο δὲν ὑπάρχει ἀπόκρισις· ἔχεις δίκαιον. (Ἀπεχωρῇ.)

ΣΚΟΠΑΣ.

Ἀθηναίς, αἱ νέαι τεχνίτριαι τοῦ θεάτρου τῆς Ἐφέσου, αἱ ὠκεανίδες τοῦ χοροῦ τοῦ Προμηθέως, ἀσπασθεῖσαι τὸ ἄγαλμά μου ἔρχονται νὰ ὁδηγήσωσιν ἐν θριάμβῳ τὸ θεῖον ὑπόδειγμα εἰς τὸ ἐργαστήριόν μου.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Σκόπα, ἀνχιγινίσκεις εἰς τὴν γυναικαίαν καρδίαν, καὶ εἶσαι ἄξιος ἀγάπης. Τὸ ἐσπέρας, πρὸ τῆς ἀνατολῆς τῆς σελήνης, ὑπάγε εἰς τὴν προκυμαίαν καὶ παρασκευάσε τὸ πλοῖον τὸ φέρον τὰ ὑφάσματα τῆς Μιλήτου εἰς Μιτυλήνην.

(Ἐξέρχονται.)

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ.

ΡΟΔΙΑ, μόνη.

Ἦθελον νὰ εἶδεναι τώρα τὸ πρόσωπον τῆς Ἀρτέμιδος· τὸ φῶς τῆς σελήνης θὰ ἦναι σκοτεινὸν ἀπόψε. Ἡ ὠραία μου δέσποινα θὰ ἔχῃ βωμόν καὶ, ὅταν θὰ γείνη ὅπως διόλου θεὰ, θὰ ζητήσω παρ' αὐτῆς ἓνα τέλειον ἐραστήν εἰς ἀνταμοιβὴν τῶν ὑπηρεσιῶν μου. Αὕτη εἶναι ὅλη μου ἡ φιλοδοξία... τέλειος ἐραστής... Μικρὸν πρᾶγμα καθὼς βλέπετε... Ἀκούω κρότον βημάτων εἰς τὴν εἴσοδον... Εἶναι ἡ ὥρα τῶν ἐπισκέψεων καὶ τῆς ἀηδίας... Ἄ! δὲν εἶναι ἀηδία, εἶναι ὁ Ἡρόστρατος... Αὐτὸς δὲν κατασκευάζει μὲν θεὰς, ἀλλ' εἶναι εὐγενὴς πρὸς τὰς γυναῖκας καὶ τὰς ἀφίνει νὰ ὀμιλοῦν.

Σ.

(Ἐπταὶ τὸ τέλος.)

ΤΟ ΑΜΑΡΤΗΜΑ

THE

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗΣ.

(Συνέχ. 18ῃ ἀριθ. 404—405.)

Δ'.

Ἐγὼ δὲ ἤρχισα ἀμέσως νὰ ἐτοιμάζωμαι, μηδὲν ἐξερχομένη τοῦ δωματίου μου· μόνη ἡ Λουίζα ἤρχετο συνεχῶς. Εἰ δὲ καὶ ἐφοδούμην μὴ θελήσῃ καὶ ὁ Ροβέρτος νὰ μὲ ἴδῃ, εὐτυχῶς δὲν τὸ ἐζήτησεν.

Εἶχε φθάσει ἡ 2 Σεπτεμβρίου, καὶ τὸ ἐσπέρας τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἀπεφασίσθη ν' ἀναχωρήσωσιν ὁ Ροβέρτος καὶ ἡ Λουίζα καὶ νὰ ὑπάγωσιν εἰς Παρίσιους, ὅπου θὰ μετέβαινον καὶ ἐγὼ τὴν ἐπιούσαν μετὰ τοῦ θεοῦ μου, μετὰ δύο δὲ ἡμέρας θ' ἀνεχωροῦμεν εἰς Ἰταλίαν. Ἐπειδὴ δὲ ὀλίγας ὥρας ἐμελλε νὰ διατρίψω ἔτι εἰς Ville-Ferny, ἡ Λουίζα ἀπήτησε νὰ συνέλθωμεν πάντες· εἰς τὴν ἀπαίτησιν ταύτην δὲν ἐναντιώθην, καθόσον ἡ ἀναχώρησίς μου ἦτο προσεχής. Ὅτε εἰσῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν στηριζομένη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ θεοῦ μου, ὁ Ροβέρτος ἐκάθητο πλησίον παραθύρου, παρὰ τὸ κέντημά μου, περιφέρων τὴν μέταξαν μεταξὺ τῶν δακτύλων του. Ἀκούσας δὲ βήματα ἀνύψωσε τὴν κεφαλὴν. Τὸ κατ' ἐμὲ εἰσῆλθον φέρουσα θώρακα ὑπερηφανίας, καὶ ἀπόφασιν ἔχουσα νὰ δείξω ἄμετρον χαρὰν διὰ τὴν ἀναχώρησίν μου, ὥστε νὰ πεισθῇ ὅτι κακῶς ἐξέλαβεν ὅ,τι ἐνόμισε βέβαιον. Ὁ θεός μου μ' ἔφερε πρὸς τὸ παράθυρον ἐκεῖνο, καὶ μ' ἐκάθισεν εἰς μέγα θρανίον.

— Εἶσαι καλῆτερα; ἠρώτησεν ὁ Ροβέρτος ἀφοῦ ἐκάθησα, ἐνῶ ἡ Λουίζα παρέθετο πλησίον μου βιβλία καὶ τὸ κέντημά μου. Δὲν εἶσαι ἀκόμη ἀδύνατος διὰ ταξίδιον;

— Εἶμαι πλέον δυνατὴ ἀφόσον φαίνομαι, ἀπεκρίθην ἐντόνως· πλὴν τούτου ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ἀέρος καὶ τὰ νέαι πράγματα θὰ μὲ ὠφελήσουν... Θὰ τρέχω εἰς τὰ βουνὰ μὲ τὸν θεόν μου...

— Ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν, ἀπεκρίθη οὗτος γελῶν, ἡ Μαγδαληνὴ θ' ἀναβῇ εἰς τὸ Λευκὸν ὄρος.

Καὶ διεγράψαμεν τὸ σχέδιον τῆς ὁδοπορίας εἰς τε τὰς Ἀλπεῖς καὶ τὴν Ἰταλίαν, καθ' ἃ θὰ ἐφθάνομεν εἰς τὴν Νεάπολιν μετὰ πέντε μῆνας.

— Καὶ μετὰ ταῦτα τί θὰ κάμετε; ἠρώτησεν ὁ Ροβέρτος.

— Μετὰ ταῦτα, εἶπεν ὁ θεός μου, μετὰ ταῦτα ἡ Μαγδαληνὴ θέλει νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν Ἀφρικὴν εἰς ἀναζήτησιν τοῦ ἡλίου. Ἴσως θὰ κάμωμεν καὶ τὸν γῦρον τοῦ κόσμου.

— Δὲν θέλετε τοῦλάχιστον, ἠρώτησεν ἡ Λουίζα, νὰ ἔλθω νὰ σὰς ἐναγκαλισθῶ εἰς Νεάπολιν, πρὶν ἐπιχειρησῆτε τὸν περίπλουν τῆς οἰκουμένης.

— Ἄν εἴσθε φρόνιμοι... βλέπομεν, ἀπεκρίθη ὁ θεῖός μου, ἀνχωρῶν ἵνα ὑπάγῃ εἰς τὸν συνήθη περὶπατόν του. Ἐκάλεσε δὲ καὶ τὸν Ροδέρτον, οὗτος ὅμως ἀπεποιήθη.

Ἡ Λουίζα, ἀσχολουμένη εἰς τὰ τοῦ ταξιδίου μου, καὶ ἐπιθυμοῦσα νὰ μὴ με ἀφήσῃ νὰ κοπιᾶσαι, εἰσῆρχετο καὶ ἐξήρχετο ἀδιακόπως, ἐδίδοε διαταγὰς καὶ συνωμίλει καὶ με ἡμᾶς. Ἦλθεν ὅμως ὦρα καθ' ἣν ἀνέβη εἰς τὸ δωμάτιόν της ὅπως γράψῃ ἐπιστολάς τινας· ὅθεν ἔμεινα μόνη μετὰ τοῦ Ροδέρτου. Ἀεπτότατά τινα ζωῦφια, βομβοῦντα περιχαρῶς περὶ ἡμᾶς, καὶ ὀρίζων ὠχρότερος τοῦ φθινοπώρου, διήγειρον αἰσθημὰ καλήνης καὶ ἀμοιβαίας πίστεως.

— Πότε θὰ ἐνταμωθῶμεν ἐκ νέου; ἠρώτησεν ὁ Ροδέρτος.

— Αὐριον... ἀπεκρίθη ὑποκειδιάσκα.

— Ναί, καὶ μετὰ ταῦτα;

Ἀλλ' ἐγὼ δὲν εἶχα τὸ θάρρος ν' ἀπακριθῶ, διότι με ἠτένιζε περίλυπος, ὥς ἂν ἤθελε νὰ ἐγγραῖξῃ εἰς τὴν μνήμην του ἐν πρὸς-ἐν τὰ χαρακτηριστικά μου.

Μεταξὺ τῶν ἐν τῷ δώματι ἀνθέων, ἐν τῶν ὠραιωτέρων, συντριβὴν ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, ἐσεῖετο ἐπὶ τοῦ τρυφεροῦ του καυλοῦ, καὶ ἤρχετο πρὸς τὸ ἡμί-κλειστον παράθυρον. Ὁ Ροδέρτος, κῶψα αὐτὸ μοι τὸ προσέφερε, καὶ ὅτε ἔτεινα τὴν χεῖρα νὰ τὸ λάβω, κρτήσας τοὺς δακτύλους μου περιεργάζετο αὐτοὺς ὥς ἂν ἤθελε νὰ μαντεύσῃ τι. Μετὰ μικρὸν δὲ κλίνας πρὸς ἐμὲ τὴν κεφαλὴν καὶ ὑψώσας τοὺς ὀφθαλμούς· — Ἐμὲ λοιπὸν, ἐψιθύρισεν, ἐμὲ ἡγάπας, Μαγδαληνῇ, καὶ ὅμως ἀνχωρεῖς, καὶ χωρίζεσθαι διὰ παντός!..

Καὶ νὰ διαμαρτυρηθῶ ἂν ἤθελα, τοσοῦτον ἐπάγωσαν τὰ χεῖλη μου, ὥστε δὲν εἶχα διόλου δύναμιν· ἀλλὰ πρὸς τί νὰ τολμήσω ν' ἀπολογηθῶ, ἀφοῦ ἔβλεπον ὅτι ἐνόησε καλῶς τὸ πρᾶγμα; ἀπέσυρα λοιπὸν τὴν χεῖρα καὶ ἐσκέπασα τοὺς ὀφθαλμούς μου.

— Διὰ τί, εἶπεν, ἀποστρέφεις τὴν κεφαλὴν; διὰ τί κρύπτεις τὰ δάκρυά σου; διὰ τί θέλεις ν' ἀπατώμεσθαι ἀκόμη; Θαυμάζω τὴν γενναϊότητά σου! Διὰ τί νὰ μὴ με τὸ εἰπῇς πρὶν καταντήσῃ ἀδιόρθωτον τὸ πρᾶγμα; Θὰ ἡμεθα τόσον εὐτυχεῖς!.. τόσον σὲ ἡγάπησα!.. Ἄν ἤξευρες πόσον σὲ ἡγάπων, δὲν θὰ ἔκαμες ὅτι ἔκαμες. Ὡ σκληρά! εἰς ποῖον ἀγνωστον θεὸν ἐθυσίασες τὴν ζωὴν σου καὶ τὴν ζωὴν μου;

Καὶ ταῦτα λέγων ἐγονυπέτησεν ἐνώπιόν μου, ἐνῶ τὰ δάκρυά μου τρέχοντα ποταμῆδόν, ἐστάλαζον εἰς τὴν κεφαλὴν του.

— Ὅταν ἐνθυμοῦμαι ὅτι θ' ἀνχωρήσῃς, ὅτι δὲν θὰ σὲ ἴδω πλέον, καὶ ὅτι εἰς τὴν ἄβυσσον ἢ ὅποιαν μᾶς χωρίζει θὰ προσθέσῃς καὶ τὴν ἀπουσίαν, μ' ἐρχεται νὰ σὲ βλασφημῶ... Τὴν ἡμέραν κατὰ τὴν

ὁποῖαν με εἶπες ὅτι ἀγαπᾷς ἄλλον, ἐνόμισα ὅτι μεγαλύτερον πόνον δὲν θὰ αἰσθανθῶ εἰς τὴν ζωὴν μου· ἡπατόμην ὅμως. Ἀλλὰ καθόσον πῦξανε τῷ φῶς, ὅταν λόγια ἀσυνάρτητα, προφερόμενα ἐν ὥρᾳ παρρησίας, τὰ ὅποια μόνος ἐγὼ ἐνόουν, με ἀπακάλυψαν τὴν ἡρωϊκὴν σου τρέλαν, ὅταν ἀργότερα εἶδον τὸ κάλλος σου τληρόμενον, ὅταν τὸ μεγαλεῖον ἢ μᾶλλον ἢ ἀδυναμία τῆς ψυχῆς σου με ἔγειναν γνωστὰ, τότε μόνον ἡσθάνθην ἀληθινὸν πόνον. Καὶ ὅμως ἐσιώπων, ἔθαψα τὴν ἀπελπισίαν μου, ἐπάσχίζω, μκρτύρομαι τὸν θεόν, νὰ γίνω ἄξιός σου... Ἄν τῶρα ἀνοίγω τὴν καρδίαν μου, τὴν ἀνοίγω διότι αἰ-δυνάμεις μου με προδίδουν καὶ τὸ θάρρος μου καταβάλλεται. Σὲ λατρεύω, καὶ ὅμως θὰ σὲ χάσω. Ἄς συγχωρήσωμεν τοῦλάχιστον ἅπαρ εἰς τὰ δάκρυα καὶ τὰς καρδίας μας νὰ ἐνωθῶσι. Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι με ἡγάπησες πολὺ;

— Ροδέρτε, ἀνεφώνησα μετὰ βχθυάτης θλίψεως, διὰ τοὺς οἰκτιρμοὺς τοῦ Θεοῦ, μὴ ὀπλίζεσαι με τὴν ἀδυναμίαν μου, εἰς βχθμὴν ὥστε νὰ με κάμῃς νὰ καταφρονήσω τὸν ἑαυτόν μου· ἄφες με ν' ἀνχωρήσω χωρὶς τύψιν συνειδήσεως. Σ' ἐξορκίζω εἰς τὴν τιμὴν σου νὰ μὴ ἀφήσῃς ἥσυχον, ὥστε νὰ μὴ ἀδικήσω τὴν Λουίζαν...

Εἶπον καὶ ἐπροσπάθησα νὰ τὸν ἀποβάλω· ἀλλ' αὐτὸς συσφίγγων με·

— Μὴ με ἀποκρούῃς, ἐκραζέ· σὲ σέβομαι βαθύτατα. Ἐνθυμεῖσαι ἂν σὲ εἶπον ποτὲ μίαν καὶ λέξιν προσβλητικὴν; Μήπως δὲν ἐπροσπάθησα καὶ ψυχρὸς νὰ φανῶ πρὸς σὲ εἰς βχθμὸν, ὥστε ἡσθάνθῃς ζηλοτυπίαν. Μὴν τὸ ἀρνήσῃς· ὅλα τὰ ἔβλεπα καὶ τὰ ἐνόουν· ἄφες με μίαν στιγμὴν γονυπετῇ ἐμπροσθέν σου. Αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη καὶ τελευταία εὐτυχία, τὴν ὁποῖαν ἡμπορεῖς νὰ με δώσῃς.

— Διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, Ροδέρτε, ἄφες με· δὲν ἀκουεῖς; κάποιος, εἶναι εἰς τὸ δῶμα.

Καὶ ἐσηκώθην κάτωχρος ὑπὸ τρόμου, διότι μοι ἐφάνη ὅτι ἤκουσα παρατριβόμενα τὰ ἄνθη πλησίον τοῦ παραθύρου καὶ ὅτι εἶδον σκιά.

— Κανεῖς δὲν εἶναι, ἀπεκρίθη ὁ Ροδέρτος βιάζων με νὰ καθήσῃ.

— Ἐἴτι ἤκουσα εἶπον ἐντρομος. Θεέ μου! μὴν εἶναι ἡ Λουίζα, ἡ κνεῖς ὑπρέτης...

— Πῶς τρέμεις, ἀγαπητῇ μου! εἶπε παρατηρήσας καλῶς εἰς τὸ δῶμα. Μήπως νομίζεις ὅτι σὲ ἔκαμα κακόν; ἡ ψυχὴ σου εἶναι καθαρὰ ὡς ὁ οὐρανός.

— Εἶσαι γονατιστός, Ροδέρτε, ἐμπροσθέν μου...

— Καὶ τί φοβεῖσαι; Κανεῖς δὲν ἐρχεται ἀπ' ἐδῶ τὴν ὥραν αὐτήν. Ἐλά, χαμογέλασε· τὸ ἐντρομόν σου βλέμμα με φοβίζει. Θὰ ἔλθῃ τάχα ἡμέρα ὅτε θὰ βλέπώμεθα ἀκινδύνως, ὅτε αἱ καρδίαι μας θὰ εἶναι εἰς παρακμὴν; Τί λέγεις; εἶναι δυνατόν; Θὰ ἡμ-

πορίσωμεν ποτὲ νὰ πιάσωμεν τὰς χεῖράς μας χωρὶς φόβον, καὶ νὰ διηγηθῶμεν τὰ παθήματά μας, ὡς δύο νυχτικοὶ σωθέντες ἀπὸ τρικυμίων; Δὲν τὸ ἐλπίζεις βλέπω, Μαγδαληνή, καὶ ἔχεις δίκαιον νὰ μὲ ἀποφεύγῃς. Εἶναι δυνατόν νὰ ζῶμεν ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην καὶ νὰ εἴμεθα ξένοι; Θὰ ἐπαλαίσαμεν ὀλίγον καιρὸν ἀκόμη, καὶ μετὰ ταῦτα θὰ σὲ ἤρπαζα εἰς τὰς ἀγκάλας μου, θὰ σὲ μετέφερα εἰς τὸν ἡμιάγριον τόπον μου, καὶ μεταξὺ δασῶν θὰ ἐκρυπτα τὴν εὐτυχίαν μου... Τί ὄνειρον, Μαγδαληνή! ἂν ἦτο ἀκόμη καιρός!...

Τοιαῦτα τινὰ ἐξηκολούθει λέγων ποτὲ μὲν πρότερον, ποτὲ δὲ παρφερόμενος ὑπὸ τῆς βιαίας του φύσεως, ἀλλὰ πάντοτε ὁμολογῶν τὸ ἀδυσώπητον τῆς τύχης του.

Προχωροῦσης τῆς ἡμέρας ἐφθασεν ἡ ὥρα τοῦ γεύματος· ἀλλ' ὁ θεὸς μου δὲν ἐφάνετο. Εἶπε δὲ ὁ ὑπηρέτης ὅτι εἶχεν ἐξέλθει πρὸ μικροῦ, καὶ ὅτι παρήγγειλε νὰ μὴ τὸν περιμένωμεν εἰς τὴν τράπεζαν, διότι εἶχε σπουδαίαν ὑπόθεσιν. Ἡ Λουίζα ἐλυπείτο, διότι τὸ ἐσπέρας ἐκεῖνο ἔμελλε ν' ἀναχωρήσῃ μετὰ τοῦ ἀνδρός της εἰς Παρισίους, καὶ ἐπεθύμει νὰ φιλήσῃ τὴν δεξιὰν τοῦ πατρὸς της.— Θὰ τὸν ἔτυχε βεβαίως καμμία σπουδαία ὑπόθεσις, μοὶ εἶπεν ἀναγκάσας εἰς τὸ ὄχημα... Εἰπέ τον πόσον ἐλυπήθην... Καλὸν αὐριον, Μαγδαληνή, προσέθετο φιλήσασά με.— Ἀγαθὴ μου Λουίζα, δὲν ὑποπτεύεσθαι τὴν ὥραν ἐκείνην, ὡς δὲν ὑποπτευόμην οὐτ' ἐγὼ, ὅτι δὲν θὰ συναντηθῶμεν πλέον.

Εἶχον τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους εἰς τὴν ἡμαξίαν ἕως ὅτου ἐφάνετο, καὶ μετὰ ταῦτα ἤκουον τὸν κρότον τῶν τροχῶν καὶ τὸν ποδοβολητὴν τῶν ἵππων· διὰ τὴν δρᾶσον ὁμοῦ καὶ τὴν σιωπὴν τῆς νυκτὸς ἐπανῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν καὶ περιέμενον τὸν θεῖόν μου παλὸ ἀργά. Καὶ ὅτε μόνον ἤσθάνθην ἐμκυτὴν καταβεβλημένην ὑπὸ τοῦ κόπου κατεκλίθην, παρὰγγείλασα τὴν ὑπηρέτιδιν νὰ μ' ἐξυπνίσῃ ὅταν ἐπιστρέψῃ ὁ θεὸς μου. Μετὰ μικρὸν δὲ ἀπεκοιμήθην, καὶ δὲν ἐνόησα ἂν τῶντι τὸν ἤκουσα ἐπαυελθόντα ἢ ἂν ὠνειρεύθην. Ὁ Θεὸς συγκατένευσε νὰ γείνη ἡ βραχεὶα αὕτη ἀναγκωχὴ μεταξὺ τῶν παρελθόντων πόνων καὶ τῆς συμφορᾶς ἧτις μὲ περιέμενε τὴν πρωΐαν.

Ε'.

Ἐνῶ ἐτοιμάζομαι νὰ περιγράψω τὰ ἐπόμενα, αἰσθάνομαι καταπιπτούσας τὰς δυνάμεις μου. Ὅταν δὲ φέρω κατὰ νοῦν ὁποῖος θὰ ἦτο ὁ βίος μου ἂν δὲν συνέβαινον ὅσα συνέβησαν, ἀπελπισία καὶ ἀγανάκτησις σχεδὸν ἐξαλείφουσι τὴν τύψιν τῆς συνειδήσεώς μου. Ναί, καὶ τὴν ὥραν ἐκείνην, ὁμνύω, ἡ καρδία μου ἦτον ἄγνή ἂν καὶ ἀσθενής. Ναί μὲν δὲν εἶ-

χον τὴν δύναμιν νὰ παλαίσω, εἶχον ὁμοῦ τὴν θέλησιν νὰ φύγω.

Ὅτε ἤνοιξα τοὺς ὀφθαλμοὺς μετὰ τὸν ἥσυχον ἐκείνον ὕπνον, τὸν ὁποῖον ἀγνοῶ ἔκτοτε, αἱ ἀκτίνες τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου εἰσέδυσαν εἰς τὸν κοιτῶνά μου. Ἐλαφροὶ κρότοι, οἱ κρότοι οἱ ἀναγγέλλοντες ὅτι ἐξύπνησαν οἱ ὑπηρέται ἐνῶ ἔτι ἀναπαύονται οἱ οἰκοδισπόται, ἐφθασον μέχρις ἐμοῦ· ἀλλ' ἤκουον αὐτοὺς μᾶλλον κοιμωμένους καὶ προσπαθοῦσας νὰ παρτείνω τὸν ὕπνον μου, ὅπως αἰσθανθῶ ὀλιγώτερον τὰς ὀδύνας αἵτινες μ' ἐδασάνιζον ἀνηλεῶς καθ' ἐκάστην. Αἶφνης ἤκουσα κρότον τροχῶν ἀμάξης καὶ βήματα ἵππων, καὶ ἀναπηδήσασα ἔσπευσα πρὸς τὸ παράθυρον, ὅθεν εἶδον μικρὸν ὄχημα διοικούμενον ὑπὸ τοῦ θεοῦ μου, καὶ ἀπομικρυνόμενον μετὰ σπουδῆς. Τί ἄρα συνέβη; Ἐσήμηνε τὸν κώδωνα καὶ ἐλθούσης τῆς ὑπηρέτιδος ἠρώτησα περὶ τοῦ θεοῦ μου· αὕτη δὲ ἀπεκρίθη ὅτι ἐξῆλθε, καὶ ὅτι ἀφῆκεν ἐπιστολὴν ἵνα μοὶ ἐγχειρισθῇ. Δὲν ἠργοπόρησα ν' ἀνοίξω τὴν ἐπιστολὴν, ἐξ ἧς ἔπεσαν πολλὰ τραπεζικά χαρτονομίσματα. Ἀναγνοῦσα δὲ τὰς πρώτας λέξεις ἔμεινα κεραυνόπληκτος· εἶδον ὅτι ἀπωλέσθην διὰ παντός. Ἰδοὺ τί μοὶ ἔλεγεν ὁ θεὸς μου. Ἡ ἐπιστολὴ εἶχε γραφῇ τὴν προτεραίαν καὶ ἀπέπνεε τρομερὰν ἀγανάκτησιν.

«Τέλος πάντων ὅλα τὰ ἐνόησα καὶ ὅλα τὰ ἤξεύρω. Σὲ εἶδα πρὸ ὀλίγου εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἐρastoῦ σου, καὶ ἂν δὲν σὰς ἐκεραυνοδόκησα καὶ τοὺς δύο ἀμέσως, ἔχετε χάριν τὴν Λουίζαν τὴν ὁποίαν δὲν ἠθέλησα νὰ φονεύσω συγχρόνως. Χάριν αὐτῆς καὶ μόνης σὰς ἀφῆκα ζῶντας. Σὲ ὁμοῦ τὴν ὁποίαν ἠγάπων ὡς ἄλλην κόρην μου, σὲ τὴν ἐπίβουλον τῆς ἀδελφῆς σου, δὲν θέλω πλέον νὰ ἰδῶ. Ἀρά γε τύψις συνειδήσεως ἢ καπνοὶ φαντασίας σὲ ἠνάγκασαν νὰ ἐπιχειρισθῇς πολυχρόνιον ταξείδιον; Ἀρά γε ἐπαρύνθης τὸν ἐρσάτην σου, ἢ ἐντράπης ὅτι ἠπάτας τοὺς ἀγκυπιδόντάς σε καὶ τοὺς ἔχοντας ἐμπιστοσύνην εἰς σέ; Εἶδα χθές ὅτι καὶ ὅλος ὁ κόσμος ἂν μ' ἐβεβαίωνε δὲν θὰ ἐπίστευε.

«Ν' ἀναχωρήτῃς ἀμέσως ἀπὸ ἐδῶ, καὶ νὰ γνωστοποιήσῃς εἰς τὸν συμβολαιογράφον μου τὸν τόπον τῆς κατοικίας σου· αὐτὸς θὰ φροντίζῃ νὰ ζήσῃς ἐν ἀνέσει καὶ, εἰ δυνατόν, ἐντίμως· ἀλλ' αὐτὸς, αὐτὸς μόνος πρέπει νὰ ἠξεύρῃ τί γίνεσαι· ἡ Λουίζα καὶ ὁ σύζυγός της δὲν πρέπει ν' ἀκούσωσι τὸ παραμικρὸν παρὰ σοῦ. Ταῦτα ζητῶ ἀπὸ σὲ ἐξορκίζων σε εἰς ὅτι ἔχεις ἱερὸν, εἰς τὴν μνήμην τῆς μητρός σου, εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἀθώας ἀδελφῆς σου, εἰς τὴν τιμὴν σου αὐτὴν, ἧτις ἴσως σώζεται καὶ μετὰ τὸ σφάλμα σου.»

«Υ. Γ. Μὴ δοκιμάτῃς νὰ δικαιολογηθῇς διότι θὰ καύσω ὅλα σου τὰ γράμματα χωρὶς νὰ τ' ἀνοίξω.»

Ἀγνοῶ πόσον καιρὸν μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, ἔμεινα

ἀναίσθητος καὶ ἄδακρυς· ἐνθυμούμαι μόνον ὅτι ἡ ὑπηρετίς ἐλθοῦσα ἐκ νέου μὲ εἰδοποίησεν ὅτι ὁ Πέτρος ἀνέμενε τὰς διαταγὰς μου.—Θὰ τὸν κράξω, ἀπεκρίθη.—Καὶ σπεύσασα ἐνεδύθη. Μετὰ ταῦτα ἔγραψα πρὸς τὸν θεὸν μου πρᾶγματτα ἀσυνάρτητα, ὅ,τι κατέβη τὴν ὥραν ἐκείνην εἰς τὴν κεφαλὴν μου. «Ναί, ἔλεγα, ἠγάπησα, ἐπάλαισα. Ἐπεθύμουν νὰ εἶναι εὐτυχής ἡ Λουίζα καὶ χάριν τούτου ἐθυσίατα καὶ αἰσθημα, καὶ εὐτυχίαν, καὶ ὁλόκληρον τὴν ζωὴν μου... Δυστυχῶς ὁμως τὰς θυσίας ταύτας κατέστρεψε στιγμὴ ἀδυναμίας. Ὁ Ροβέρτος μὲ ἠγάπα καὶ τὸν ἀπέδωλον χάριν τῆς Λουίζης. Καθ' ἡμέραν ἐβλεπόν τὴν εὐτυχίαν των, καὶ τηκομένη ἐπροσπάθουν νὰ φαίνομαι φαιδρά. Ἡθέλησα δὲ ν' ἀπομακρυνθῶ ὅχι ὡς ἔχουσα τύψιν συνεδήσεως, ἀλλὰ διὰ ν' ἀποφύγω τὸν κίνδυνον. Καὶ ἐγὼ δὲν ἐννοῶ πῶς ἐνῶ ἔμελλε ν' ἀναχωρήσω. μ' ἐξέφυγε τὸ μυστικόν μου... Ἰδετε τὴν πρώτην μου ἀδυναμίαν... καὶ σὰς ἀφίνω νὰ εἰπῆτε ἂν ἡ τιμωρία εἶναι ἀξία τοῦ σφάλματος. Ἡ Λουίζα οὔτε ἠξέυρει, ἀλλ' οὔτε θὰ μάθῃ ποτὲ τὸ παραμικρόν. Ποτὲ λέξις ἐκ μέρους μου δὲν θὰ ταράξῃ οὔτε αὐτὴν οὔτε σὰς. Ἐχετε ὑγείαν. Συγχωρήσατέ με ἀποποιουμένην τὰ δῶρά σας· ἡ καρδίᾳ μου δὲν τὰ δέχεται ἀφοῦ ἡ ἐδική σας μὲ ἀποκηρύττει... Ἀφίνω ὑγείαν εἰς τὸν φιλοστοργότατόν μου προστάτην. Ἡ καρδίᾳ μου σπαράττεται ὅταν ἐνθυμῶμαι ὅτι θὰ γηράσετε χωρὶς νὰ εἶμαι πλησίον σας.»

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

ΜΑΤΘΑΙΟΥ Β. ΠΑΡΑΝΙΚΑ σχεδίασμα περὶ τῆς ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ἔθνει καταστάσεως τῶν γραμμάτων ἀπὸ ἐλώσεως Κωνσταντινουπόλεως (1453 μ. Χ.) μέχρι τῶν ἀρχῶν τῆς ἐνεστώσης (19^{ης}) ἐκατονταετηρίδος. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1867.

Εὐγνωμονοῦμεν τῷ Κ. Παρνίκᾳ ὅτι ἠξίωσεν ἡμᾶς τῆς ἀναγνώσεως τοῦ πανήματος αὐτοῦ, καὶ εὐγνωμονοῦμεν οὐχὶ ὡς φίλοι, ἀλλὰ ὡς Ἕλληνες· διότι, καθὼς πολλάκις ἐγράψαμεν, τὸ ἡμέτερον ἔθνος ἔχει πρὸ παντός ἄλλου ἀνάγκην νὰ μάθῃ ὅποιον ὑπῆρξεν, ὅποια ἔπαθε καὶ ὅποια ἔπραξεν. Εἶναι τάχα ἀληθινόν, ὡς καὶ σήμερον ἰσχυρίζονται τινες, ὅτι ἐξέλιπε κατὰ κράτος πᾶς δεσμός συνάπτων τὸν ἀρχαῖον πρὸς τὸν καθ' ἡμᾶς ἑλληνισμόν, καὶ ὅτι εἰμεθα ἐκφυλάτινα καὶ παρκεκομμένα ἐξαμβλώματα τῶν βαρβάρων στιφῶν, ἅτινα κατέκλυσαν ἀλλεπάλληλα τὴν ὠραίαν γῆν τῶν πατέρων ἡμῶν; Ἡ, ἂν νομίζωμεν περιττόν, ἡμεῖς οἱ ἀπὸ τοῦ 1821 δημιουργήσαντες ἰδίαν ἐνδοξὴν ἐθνικὴν ἱστορίαν, ν' ἀντικραύσωμεν καὶ

δι' ἄλλων ἀποδείξεων τὴν παράβολον ταύτην κατηγορίαν μᾶλλον ἢ γνώμην, δὲν εἶναι τοῦλάχιστον περίεργον, ἰχνηλατοῦντες τὰς βαθμίδας τῶν παρελθόντων αἰώνων, νὰ παρακολουθήσωμεν τὴν γενεαλογικὴν ὁλυσιν, ὅπως ἀνέυρωμεν ὑπὸ γῆν ἐκείνον αὐτῆς τὸν κρίκον, τὸν ὅποιον κατεβύθισαν μὲν, δὲν συνέτριψαν ὁμως χειμαίριαι καταγίδες καὶ στυγεροὶ κατακλυσμοί; Καθὼς ὁ τεχνίτης, ὁ ἐπιστήμων, ὁ στρατιωτικὸς, ὁ πολιτευόμενος τέρπεται καὶ καυχῶται ἐπιδεικνύων διπλώματα μαρτυροῦντα τὴν ἐμπειρίαν τῶν ἰδίων πατέρων, ἦν καὶ αὐτὸς ἐκληρόνυμην ἡ ἀγωνίζεται νὰ κατακτήσῃ, οὕτω καὶ τὰ ἔθνη μεγαλύνονται ἅμα δὲ καὶ δεῖξαν καρποῦνται δσάκις εὐκλεῖς ἔχοντα, ὡς τὸ ἑλληνικόν, προπάτορας, ἀποδεικνύουσιν ὅτι, εἰ καὶ κατεδικάσθησαν εἰς ἀδοξίαν πρὸς καιρὸν, ἀπ' αὐτῶν ὁμως καταβαίνουσι, καὶ εἰς αὐτῶν τὸ κλέος σπεύδουσι ν' ἀναβῶσιν.

Ἀλλὰ, τίς ἡ ὁδὸς ἦν πατοῦντες δυνάμεθα ν' ἀνακλύψωμεν τὸν κρίκον ἐκείνον, ἀφοῦ ἀκτὴν καὶ ἱστορικὴ δὲν ὑπολάμπει μεταξὺ τῆς νυκτὸς, ἥτις τετρακόσια ἔτη ἀμφεκάλυψε τὴν Ἑλλάδα; Τὴν ὁδὸν ταύτην, πολυέλικτον ναί μὲν, καὶ σκοτεινὴν, καὶ δυσανάβατον, ἀλλ' ὅμως προσιτὴν ἐπὶ τέλους πρὸς τὸν φιλοτίμως καὶ καρτερικῶς ἐπιζητοῦντα τὰ πάτρια ἔχνη, ἐχάραξαν γενναίως ἀπὸ τινων ἐτῶν ἄνδρες φιλογενεῖς, περιουγάζει δὲ σήμερον δι' ἀφθόνου φωτός καὶ ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἀνὰ χεῖρας Σχεδίαματος. Εἶναι δὲ ἡ ὁδὸς αὕτη ἡ τῆς γλώσσης, τῆς δημοτικῆς ποιήσεως, τῶν σχολείων, τῶν συγγραφῶν, τῶν ἐθίμων, τῶν ἠθῶν, καὶ ἐν γένει ἡ τῆς παραδόσεως.

Ἐκ τῶν πολλῶν αὐτῆς διακλαδώσεων ὁ Κύριος Παρνίκας ἠσπάσθη τὴν τῶν σχολείων ἰδίαν. Πρὸ αὐτοῦ ὁ δοίδιμος Μουστοξύδης ἐπάτησε τὴν τῶν συγγραφέων καὶ ἐπιστήμων ἀνδρῶν, ὁ Κ. Παπαδόπουλος Βρετὸς τὴν τῶν βιβλίων, ὁ Κ. Ζαμπέλιος τὴν τῆς γλώσσης καὶ τῶν δημοτικῶν ἀσμάτων, ἡ Παρθώρα, ἀφ' ἧς οὐκ ὀλίγα ἀπήνησεν ὁ ἡμέτερος συγγραφεὺς, πάσας ἐκείνας καὶ ἄλλοι ἄλλας. Μονογραφίαι δὲ τινες, οἷα ἡ τοῦ Κ. Καστόρχη περὶ τῆς ἐν Δημητσάνῃ σχολῆς, τοῦ Κ. Τριανταφυλλίδου περὶ τῶν κατὰ Πόντον Ἑλλήνων, τοῦ Κ. Δεκιγάλλα τὸ Σχεδίασμα καὶ ἕτεροι δημοσιευθεῖσαι ἐν θνητογένεσι, κατ' ἐθνικὴν συμφωρὰν, περιοδικοῖς, τῷ Φιλοστορι φέρ' εἰπεῖν καὶ τῇ Χρυσαιλίδει, ἐξωμάλυναν ἐτι μᾶλλον τὸ τραχὺ τῆς ἀναβάσεως, καὶ προσήγαγον ἀξιόπιστα τεκμήρια, ὅτι τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος, ὁ ἑλληνικὸς νοῦς, ἡ ἑλληνικὴ καρδία διεπεραιώθησαν μέχρις ἡμῶν διὰ τοῦ ζόφου μακροτάτης ταλαιπωρίας, λελωθέντα μὲν, ἀλλὰ σώζοντα τὸν πρῶτον ἰδιογενῆ χαρακτήρα.

Τὸ καθ' ἡμᾶς, τοῦ Κ. Παρνίκᾳ τὸ Σχεδίασμα